

Til Alver kommune

**Høringsuttale frå Lindås pensjonistlag
til kommunedelplan for Helse, Sosial og Omsorg, 2022 – 2034
for Alver Kommune.**

Framlegg til Helse sosial og omsorgsplan for Alver, synes vi er eit godt grunnlag for helsearbeidet i kommunen og etter vår meining innheld den og omtalar viktige tema som må vere på plass for å få til best mogeleg folkehelse.

Planen er delt i ein tekstdel og ein tabelldel med prioritering av føreslegne tiltak. I Tekstdelen kap 1-5, er det gjort god greie for utfordringane kommunen har og vil få framover på helsesektoren, og god greie for tankane som er lagt til grunn for løysingane som må til for å møte utfordringane og gjere tenestene betre. Her syns vi planen er god og har eit innhald vi er samde i.

Tabelldelen med prioriteringar er oversiktleg sett opp, men så omfattande og detaljert at vi synes det er vanskeleg å ha meining om dei konkrete tiltaka som er føreslegne.

Det som er aller viktigast for oss er at planen sjølv sagt må vere god for heile kommunen, noko vi synes den er. Den må og vere god for Lindås, noko vi på eit viktig punkt er usikre på.

Hovudinnvendinga vår er at vi meiner HSO-planen ikkje på god nok måte, klarar å oppfylle sitt eige mål I pkt 1.3 struktur der det står.

Kommuneplanen sin samfunnsdel er førande for KDP -HSO. Vi har difor utforma strukturen med ønske om å synleggjere sektoren sitt bidrag til måloppnåing i samfunnsdelen.

Når vi meiner det, så er ståstaden vi ser planen frå Lindås som er vårt lokalsenter.

Hovudmål 1 i samfunnsplanen samt vedteken senterstruktur.

Alver er eit berekraftig samfunn med attraktive senter og levande bygder og grender.

Det skal vere ein tredelt senterstruktur.

Knarvik – kommune og regionsenter.

Lindås, Manger Ostereidet og Frekhaug -lokalsenter

Vikebø og Bøvågen – Nærsenter.

I samfunnsplanen står det at senterutvikling skal vere motor for vekst og utvikling. Den er ikkje konkret på kva offentlege tenestetilbod som er tenkt, eller må leggjast til lokalsentra for at dei skal få denne tiltenkte funksjonen for utviklinga. Det å få svar på kva kommunale tilbod vi kan rekne med å få lagt til vårt lokalsenter, eller sagt på annan måte, kva kommunale tenestetilbod meiner kommunen det er nødvendig å leggje til lokalsentra for nå måla i HSO-planen?

Kommunale tenestetilbod på helsesektoren er etter vår meining og for vår gruppe spesielt, av dei aller viktigaste tenestene å ha nære. Desse er av dei viktige spørsmåla vi had de venta svar på i HSO-planen.

I framlegget til HSO -plan finn vi lite konkret nemnt, som svar på desse spørsmåla. Finn heller ikkje at det er sagt noko konkret om at lokalisering av tenestene vil ha betydning for å nå måla i samfunnsplanen, noko vi meiner dei i høgste grad har. Tvert om kan planen lesast som om måloppnåinga er uavhengig av kor tenestene er lokalisert, - at måloppnåinga berre vil vere styrt av økonomi og tilgang på arbeidskraft.

Samstundes er det i planen for å nå eigne mål, at ein får til samhandling og samarbeidet mellom kommunen og andre aktørar, -frivillige personar, lag og organisasjonar.

I innleiinga til planen er det formulert slik.

For å sikre forsvarlege tenester med tenleg kvalitet òg i framtida, må fleire gå saman og vidareutvikle tenlege løysingar. Samhandling med innbyggjarane, frivillige lag og organisasjonar vil ha særleg merksemd for å skapa ein meningsfylt kvardag for alle og eit inkluderande bu- og nærmiljø. Saman vil vi legge til rette for samskaping, involvering og deltaking der alle kan bidra til fellesskapet. Utforming av tenester skal skje i samarbeid med brukar og pårørande. Den enkelte skal sikrast eit verdig og meningsfylt liv, og ta imot tenester ut frå behova sine og i tråd med dei krava som blir gitte i form av lover og forskrifter.

I pkt Pkt 2.2.1 Folkehelse står

Oppliving av tryggleik, fellesskap, utvikling- og påverknadsmoglegheit er viktig for livskvaliteten. Folkehelsearbeidet i kommunen vår har som mål å skapa gode levekår for innbyggjarane og forma eit lokalsamfunn som er godt å bu i heile livet. Vi må difor leggja til rette for at den enkelte innbyggjaren har moglegheit til å ta tenleg val for eiga helse

I pkt 3 Helsetilstand og livskvalitet står.

Eit av hovudmåla i samfunnsdelen av kommuneplanen til Alver er at «innbyggjarane har god livskvalitet, trygge oppvekstvilkår og god helse». Dette er naturlegvis ønskeleg av omsyn til den einskilde innbyggjar, men og av stor betydning for kva kommunale tenester det til ein kvar tid vil vere behov for.

Dette er berre nokre døme på det som går att som raud tråd gjennom heile planen og som vi er heilt samde i, nemleg at skal ein klare å oppnå det som planen lovar, så krev det gode, velfungerande lokalsamfunn med trivsel og tilhørigheit for innbyggjarane, der engasjementet planframlegget etterspør, kan vekse fram.

Når dette er vektlagt så sterkt i tekstdelen, synes vi det er merkeleg at ikkje planen nemner at lokalisering av kommunale helsetenester har, eller får betydning for utviklinga av samfunnsplanen sin senterstruktur. Kommunen sitt bidrag i form av lokalisering og oppretthalding av helseområdet sin infrastruktur, meiner vi er heilt nødvendig og avgjerande i arbeidet med å skape dei gode lokalsentra.

I HSO-planen sine forslag til mål, vegval og handlingsplan. Jf pkt 6. er denne problemstillinga valt bort med grunngjeving: «andre strategiar frå KPS vert ikkje omtala i denne kommunedelplanen, men skal omtalast og handterast i andre sektorar/plandokument».

Dette kan vere greie formuleringar for dei som bur i befolkningsstyngdepunktet Knarvik/Alversund/Frekhaug. Der vil ikkje spørsmål om vere eller ikkje vere for kommunalt tenestetilbod dukke opp, men for oss som ønskjer at det og skal vere gode og trygge bumiljø

gjennom heile livsløpet, i lokalsentra utanfor Alver sitt sentrale område, er ikkje dette godt nok.

Her meiner vi planen må ha med konkrete tilrådingar om kva deler av helseplanen sin infrastruktur og tenestetilbod som kommunen må få på plass i lokalsamfunna, for at dei skal oppfylle måla i samfunnsplanen.

For å skape det engasjementet som HSO-planen forventar, må kommunen vere med å byggje opp grunnlaget for det og vere tydeleg på kva basisoppgåver som må vere i lokalsentra som hjelp for innbyggjarane til å gjere resten.

Sjølv om delar av dette alt står i planen, så er dette for oss så viktige punktet, tenkt flytta så langt ut i seinare planprosessar at ansvar og viljen til å arbeide for det, vert kraftig utvatna.

Vi finn gode oversyn over infrastruktur- og driftstiltak og kva nytte og bruk dei er tenkt å ha i kommunen sitt helsearbeid, i planen si aktivitetstrapp pk4.1 og pkt 4.2. Det som står her sluttar vi oss til og bruke som grunnlag til å føreslå at følgjande punkt vert teke med i planen som mål for lokalsentra, - som er det senternivået Lindås høyrer til og som vi er mest opptekne av.

For å nå måla i HSO-planen er det nødvendig at kommunen, i alle lokalsentra legg til rette for og syter for utbygging av:

- *fysiske infrastruktur for helseteneser, dvs sjukeheimar, dagtilbod og elles tiltak som inngår i aktivitets- og meistringstrappa til og med pkt 12, (jf pkt 4.1, i planen)*
- *tilrettelegging og utbygging av tilstrekkeleg tilgang og kapasitet på bustadbehov opp til og med trinn 5 i bustadtrappa (jf pkt 4.2 i planen)*
- *HSO-planen føreset at desse punkta vert forande for utarbeiding av arealplanen for Lokalsentra.*

Merknader /kommentarar pkt side 43 i tabell pkt 6. Prioritering – mål,vegval og handlingsplan.

KPS mål 3.3 side 43

Vi skal leggje til rette for eit tett samarbeid med frivilligheita for å utvikle gode lokalsamfunn, aktuelle tenester og tilbod til innbyggjarane.

og

Vi skal styrke frivilligsentralen si rolle på følgjande område: • utvikle og koordinere det frivillige arbeidet. • vere eit møtepunkt mellom offentlege tenester og det frivillige organisasjonslivet.

Dette er tema pensjonistlaget er opptatt av og der vi har lang erfaring med noverande system.

Vi synes det er bra temaet er løfta fram og gitt struktur og synleg plass i helsearbeidet.

Dei tiltaka som er føreslegne meiner vi må samlast i ein «frivilligplan» for Alver.

For ikkje å sette ting på vent til plan føreligg, vil vi føreslå at tiltaket: «Etablering av funksjon kontaktperson for frivillige i avdelingane i sektor helse og omsorg» vert sett i verk straks..

Med Helsing
for Lindås Pensjonistlag

Arne Aven